

Durmuş Hocaođlu

Öğretmenlik'teki Kriz Üzerine Düşünmek: II

Yeniçağ, "Analiz" ., 21 Eylül 2007, Cuma., s.12
"Analiz" Sıra No: 570; 2007-085; Eylül-07

YENİÇAĞ

Özetleyelim: Öğretmenlik mesleğinde bir kriz var, ancak, bu, münhasıran öğretmenliğin krizi değil, daha büyük bir problemler kümesinin, bir yandan, ilköğretimden üniversiteye dek "eğitim-öğretim"deki, diğer yandan da "istihdam politikaları"ndaki krizin bir versiyonu, patlayarak bir cerahat gibi ortalığa saçılan bir yansımasıdır. Ve fakat, üniversite öğretimindeki kriz de münhasıran 'üniversite öğretimindeki kriz' olmayıp, umûmen bilim ve öğretim anlayışımızdaki bir krizin bir yansımasıdır ve o da kısaca şudur: Sağlam ve sıhhatli bir felsefesi bulunmayan eğitim ve öğretim anlayışımız asıl olarak, umûmî ve kitlevî bir hedefe müsteniddir: Mümkün olduğu kadar çok kişiyi vasat, derinliksiz, umumî, sathî ve formel bir tahsilden geçirmek; böylece bol miktarda okur-yazar ve diplomalı yetiştirmek sûretiyle Batı ile aradaki mesâfeyi kapatmak.

Bunun için bulunan en kestirme yol, mümkün olduğu kadar yağın bir kitleye, hattâ herkese, vasat bir eğitim ve öğretimden – yâni ta'lîm ve terbiyeden – geçirerek, bir işe yarasan ya da yaramasın, eline bir diploma tutuşturaktır: "Aldın mı diplomayı; haydi git ne biliyorsan yap!" İşte bu kadar - aslında tam bu kadar değil; ama yer yok, basiti bu kadar. Krizin kökü bu. Ancak, bu krizin hissedilmesi için, asıl olarak, istihdamın kapıya dayanması lâzımdı; şimdi onu yaşamaya başladık.

Böylelikle gelmiş olduk **istihdam** mes'elesine: Alelekser, *vasat, derinliksiz, umumî, sathî ve formel* bir eğitim-öğretimden geçirilerek 'yetiştirilen' yüzbinlerce, milyonlarca insanı bu defa istihdam, yâni "iş-aş" sancısı kıvrandırmaya başlamış ve asıl olarak problem de bu noktada bir cerahat gibi patlamıştır ve daha da patlayacaktır – hele bir on sene sonrasını bekleyiniz. Evet, tam da bu noktada: Bu noktaya kadar kamuoyundan bir şikâyet geldiği, meselâ, eğitim-öğretimde kalite düşüşünden, söz gelimi, 'kapı gibi' diploma sâhibi insanların büyük kesiminin televizyon diliyle konuşmakta olmasından, okuma-yazma oranının neredeyse yüzde yüze yaklaşmış, üniversite me'zunu sayısının milyonları aşmış olmasına rağmen gazete ve hele ciddî dergi ve hele hele ciddî kitap tirajlarının niçin kımıldamadığından doğrusu pek de müstekî olunduğu görülmüş değildir. Hattâ bilakis, her yere okul açmak, her ile üniversite açmak herkesi memnun ve mutlu ediyor; şikâyet ne kelime: Dahası gele! Çünkü bir kere bu işin şahsî prestij yanı var – "onun oğlu kızı okudu, benimkinin nesi eksik" gibi - ve dahi 'memleket' prestiji yanı var - "şu vilâyete üniversite kuruldu da bizim neyiz eksik" gibi -; ayrıca rant yanı var ki çok mühim: Bir taşra şehrine üniversite açılınca oraya talebe gelir, hoca gelir, memur gelir, ev kiralari artar, arsa fiyatları artar, esnafın alışverişi artar vs. İstisnâlar hâriç, inanınız, üniversite taleplerinin çoğu bu çarıklı erkânı harp zekâsının ürünüdür; ilme saygı ile hiçbir alâkası yok. Bunlar küçük, küçücük, basit insanların

basit hesapları; ama bu insanların oy baskısı küçük değil, dağlar gibi; onun için “al bir üniversite de sana”.

İyi mi?

Bunun adı “‘siyasî rüşvet’ pazarlığı” değilse nedir?

Böylece gelmiş olduk bu konuda yazdığım ikinci yazımın sonundaki hükme:

Bir: Her önüne gelen yerde üniversite kurulursa olacak olan budur.

İki: Bu cinâyetin kanı sâdece siyâsetçinin eline bulaşmış değil, O’nunla ‘siyasî rüşvet’ pazarlığı yapan kendi halkımız da bu cürmün ortağı.

Yanlış şeyler söylüyorsam beni tashih ediniz. Sırf geçtiğimiz bir yıl zarfında iki defada – yanlış hatırlamıyorsam - toplam otuziki adet üniversite kuruldu. Hayırlı olsun, ama, Türkiye’nin bu üniversitelere gerçekten ihtiyâcı var mıydı? Sümme hâşâ ve kellâ!

Meselâ, birkaç gün önce, Bayburtlu hemşehrilerimden, “Çelik’ten 9 ile üniversite müjdesi” başlıklı çok hoş bir e-mektup aldım; diyorlar ki: “..

.. en iyisi Pazar’a son bir yazı ile noktalamak.

